

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Boico Victor și Cobzac Elena,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Plîngău Alexandru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Grițcan Vladislav Xxxxx, xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 02.01.2020 – 20.01.2021;

Instanța de apel: 18.02.2021 – 14.02.2022;

Instanța de recurs: 25.07.2022 – 23.01.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 20 ianuarie 2021, Grițcan Vladislav a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, de către organul de urmărire penală Grițcan Vladislav, este învinuit de faptul că la 24 octombrie 2017, fiind angajat în calitate de șef al Sectorului de Poliție nr. 5 (Copanca) al Inspectoratului de Poliție Căușeni, adică fiind o persoană publică în sensul stipulat în art. 123 alin. (2) Cod penal, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, împreună cu ofițerul de investigații al biroului Crime Grave al Secției Investigații a Inspectoratului de poliție Căușeni, i-au escortat pe Semion Dogari și Valeriu Corcan, domiciliați în s. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, la Inspectoratul de poliție Căușeni, pentru a fi audiați în cauza penală nr. xxxx, pornită la 24.10.2017, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe faptul maltratării cet. Cebotari Serghei.

În continuare, aflându-se în incinta Inspectoratului de poliție Căușeni, având scopul de a-l exonera de răspundere penală pe cet. Nicolae Sîrghi, ca urmare, urmând a fi lezate drepturile părții vătămate Serghei Cebotari privind recuperarea prejudiciului cauzat prin acțiunile infracționale ale cet. Nicolae Sîrghi, în sumă de 25 000 lei (prejudiciu încasat prin sentința Judecătorei Căușeni din 22 mai 2018, la inculpatul Nicolai Sîrghi în beneficiul părții vătămate Serghei Cebotari), acționând intenționat cu folosirea situației de serviciu, i-a determinat pe Semion Dogari și Valeriu Corcan, ca în cadrul audierilor

pe cauza penală nr. xxxx, să declare precum că cet. Nicolai Sîrghi nu a fost implicat în maltratarea lui Serghei Cebotari, iar dacă vor declara astfel, nu vor fi reținuți și se vor afla la libertate.

Astfel, în urma acțiunilor ilegale ale polițistului Vladislav Grițcan, fiind influențați, Semion Dogari și Valeriu Corcan, în cadrul audierilor în calitate de bănuiți, au declarat ofițerului de urmărire penală, precum că Nicolai Sîrghi nu a participat la maltratarea lui Serghei Cebotari, iar în rezultat Nicolai Sîrghi a fost audiat în calitate de martor. Ulterior, Nicolai Sîrghi, a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal, pe faptul maltratării lui Serghei Cebotari, iar apoi prin sentința Judecătorei Căușeni din 22 mai 2018 a fost condamnat pentru fapta încriminată.

În rezultaul acțiunilor ilegale ale polițistului Vladislav Grițcan, au fost cauzate daune în proporții considerabile intereselor publice, prin faptul exonerării unui infractor de la răspundere penală și au fost încălcate drepturile și interesele ocrotite de lege a părții vătămate Serghei Cebotari și cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 25 000 lei.

Astfel, Grițcan Vladislav, este învinuit de faptul că a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, adică *folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-nului Căușeni, Sorocean Alexandru, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Grițcan Vladislav să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1 000 u.c. (50 000 lei), cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor MAI pe un termen de 3 ani.

3.1. În motivarea apelului a menționat că potrivit declarațiilor lui Corcan Valeriu și Dogari Semion, la data de 24 octombrie 2017 au fost escortați la IP Căușeni de către polițistul Grițcan Vladislav și încă un polițist, pentru a fi audiați în cauza penală pe faptul maltratării cet. Cebotari Serghei. Când au ajuns la IP Căușeni, Sîrghi Nicolai era deja prezent. Dogari Simion și Sîrghi Nicolai au fost duși de către Grițcan Vladislav într-un birou al IP Căușeni, unde le-a cerut ca să declare ofițerului de urmărire penală tot ce cunosc, însă de Sîrghi Nicolai să nu comunice că a participat și el la maltratarea lui Serghei Cebotari.

Ulterior, au fost escortați de către Vladislav Grițcan în biroul ofițerului de urmărire penală, unde fiind audiați, despre Sîrghi Nicolai nu au comunicat nimic, deoarece Grițcan Vl. le-a spus să comunice că nu a fost prezent. Aceștia au comunicat că l-au maltrat pe Serghei Cebotari doar ei, iar Nicolai Sîrghi nu a făcut nimic. Ulterior, au dat declarații și au recunoscut că la bătaie a participat și Sîrghi Nicolae. Inițial au dat declarații că nu a fost Sîrghi, deoarece au fost duși de Grițcan Vl. într-un birou la IP Căușeni, Nicolai Sîrghi a fost scos din birou, iar Grițcan Vladislav le-a comunicat că dacă o să comunice că Sîrghi N. nu a participat la altercație o să fie totul bine și vor pleca acasă. Peste o lună a comunicat că la altercație a participat și Sîrghi N., deoarece au fost reținuți,

fiind aplicată măsura preventivă - arestul, iar Sîrghi N. se afla la libertate, pe când în realitate acesta tot a participat la maltratarea lui Serghei Cebotari. În acel birou, cu Vladislav Grițcan au stat aproximativ 5 minute după care i-au dus sus, la etajul doi, la ofițerul de urmărire penală. Nu au comunicat ofițerului de urmărire penală că au fost influențați să comunice că Sîrghi N. nu a participat la maltratarea.

Faptul că Corcan Valeriu și Dogari Semion, au fost escortați în biroul ofițerului de urmărire penală anume de către Vladislav Grițcan, a fost dovedit în instanța de judecată și prin declarațiile martorului Diana Țurcan.

În procesul-verbal de confruntare din 21.09.2019, între bănuitul Grițcan Vladislav și martorul Valeriu Corcan, unde ultimul a menționat că Vladislav Grițcan este unul din cei doi polițiști care la data de 24.10.2017 i-au escortat pe dânsul și pe Semion Dogari la IP Căușeni și a spus că anume Vladislav Grițcan este polițistul care le-a spus că el împreună cu Dogari Semion trebuie să spună în cadrul audierilor precum că la maltratarea lui Serghei Cebotari, cet. Sîrghi Nicolai nu a participat.

Astfel, reieșind din cele sus menționate, prin sentința din 20 ianuarie 2020, pronunțată de către Judecătoria Căușeni, ilegal a fost achitat inculpatul Vladislav Grițcan.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a trasajuns la concluzia că inculpatul Grițcan Vladislav urmează a fi achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă existența în acțiunile inculpatului Grițcan Vladislav a elementelor infracțiunii incriminate lui.

Instanța de apel a reținut că, procurorul a solicitat administrarea unui șir de probe, după cum urmează: declarațiile martorilor Țurcan Diana, Corcan Valeriu, Berlinschi Constantin și Dogari Semion; precum și probe materiale: ordonanța de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr. xxxx; ordonanța de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr. xxxx; plângerea cet. Cebotari Serghei; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Cebotari Serghei; procesul-verbal de audiere a martorului Sîrghi Nicolai; ordonanța de anulare a procesului-verbal de audiere a martorului Sîrghi Nicolai; raportul de constatare nr. 333 din 06.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 17.01.2017; raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 21.01.2017; procesul-verbal de reținere a cet. Semion Dogari; procesul-verbal de audiere a bănuitului Semion Dogari; procesul-verbal de audiere a învinuitului Semion Dogari; procesul-verbal de reținere a cet. Valeriu Corcan; procesul-verbal de audiere a bănuitului Valeriu Corcan; procesul-verbal de audiere a învinuitului Valeriu Corcan; procesul-verbal de audiere a bănuitului

Nicolae Sîrghi; procesul-verbal de audiere a învinuitului Nicolae Sîrghi; procesul-verbal de confruntare dintre Semion Dogari și Nicolae Sîrghi; procesul-verbal de confruntare dintre Valeriu Corcan și Nicolae Sîrghi; procesul-verbal de audiere a învinuitului Valeriu Corcan din 09.01.2018; procesul-verbal de audiere a învinuitului Semion Dogari din 09.01.2018; procesul-verbal de reținere din 24.10.2017; procesul-verbal de confruntare din 21.09.2019, între bănuitul Anatolii Glodea și martorul Valeriu Corcan; procesul-verbal de confruntare din 21.09.2019, între bănuitul Grițcan Vladislav și martorul Valeriu Corcan.

În această ordine de idei, instanța de apel a apreciat critic argumentele acuzatorului de stat în partea în care a invocat că din probele prezentate se constată vina inculpatului, or aceste argumente nu corespund materialelor cauzei, motiv din care apelul acuzatorului nu poate fi reținut ca fiind întemeiat.

Învinuirea adusă inculpatului Grițcan Vladislav, urmează că în urma acțiunilor infracționale, au fost cauzate daune în proporții considerabile prin faptul exonerării unui infractor de la răspundere penală, fiind încălcate drepturile și interesele ocrotite de lege părții vătămate Serghei Cebotari și cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 25 000 lei.

Însă, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond și a constatat că, în cadrul examinării cauzei penale, de către procuror nu a fost dovedită existența urmărilor prejudiciabile și anume - daunelor în proporții considerabile cauzate părții vătămate Serghei Cebotari, aceasta fiind una din condițiile existenței laturii obiective în cauză, la momentul săvârșirii acțiunilor imputate.

La dosar lipsește și plângerea așa numitei părți vătămate, căreia, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 25 000 lei, prejudiciu ce nu poate fi imputat inculpatului dar care a fost solicitat de către partea vătămată Cebotari Serghei care a și fost încasat în urma examinării cauzei penale prin Sentința Judecătoreiei Căușeni din 22.05.2018 de la persoanele recunoscute vinovate pe faptul maltratării ultimului.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în cadrul cercetării judecătorești, atât în instanța de fond, cât și cea de apel, s-a stabilit indubitabil faptul că inculpatul Grițcan Vladislav nu a comis acțiuni intenționate care ar cădea sub incidența prevederilor art. 327 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în acțiunile inculpatului Grițcan Vladislav lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate și anume legătura cauzală dintre acțiunile acestuia și consecințele survenite.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Dogari Semion și Corcan Valeriu, deoarece aceștia nu au fost nici recunoscuți și nici audiați în calitate de părți vătămate. În instanța de fond, aceștia au declarat că nu au fost influențați de către Grițcan Vladislav, iar martorul Dogari Semion, la ședința de judecată din 02.11.2020, a declarat că nici nu-l cunoaște pe Grițcan Vladislav, iar plângerea sa din 11.01.2018, nu a semnat-o.

Totodată, martorii Dogari Semion și Corcan Valeriu, au depus plângerea la procuratura r-nului Căușeni la data de 11.01.2018 pe faptul dat, după o perioadă de 3 luni și 17 zile după presupusa faptă, iar în această perioadă martorii au avut statut de

bănuți, învinuți și ulterior inculpați, fiind asistați de apărători, însă nu au declarat despre faptul că asupra lor au fost făcute careva presiuni.

Martorii Țurcan Diana și Berlinschi Constantin au declarat despre faptul că activând în calitate de ofițeri de urmărire penală, au efectuat acțiuni de urmărire penală cu participarea bănuților Corcan Valeriu și Dogari Semion la data de 24 octombrie 2017 și ulterior cu respectarea Codului de Procedură Penală, cu participarea avocaților Bragoi A. și Parpalac A. În timpul efectuării acțiunilor, martorii Dogari Semion și Corcan Valeriu, nu au declarat despre faptul că au fost influențați de către Grițcan Vladislav, ori le-au fost lezate careva drepturi, nefiind depusă vreo cerere din partea lor, inclusiv din partea apărătorilor.

Așadar, depozițiile acestora nu indică că în acțiunile inculpatului Grițcan Vladislav sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii incriminate lui, ori nici unul din martorii audiați nu au arătat la persoana inculpatului și că ultimul ar fi admis careva derogări de la normele legale.

Mai mult ca atât, depozițiile martorilor Țurcan Diana și Berlinschi Constantin, coroborează în totalitate cu depozițiile inculpatului Grițcan Vladislav.

Astfel, instanța de apel a conchis că la materialele cauzei lipsesc careva probe din care ar rezulta că acțiunile/inacțiunile lui Grițcan Vladislav ar fi fost comise în afara cadrului legal, ori ar fi admis careva derogări de la statutul funcției pe care o ocupa acesta, nu a întocmit nici un act procedural și nu s-a confirmat intenția acestuia de a influența.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Plîngău Alexandru, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile instanțelor de fond, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar invocă următoarele aspecte:

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel, în motivarea soluției, s-au bazat unilateral și subiectiv doar pe declarațiile inculpatului, care nu își recunoaște vina, cât și pe declarațiile martorilor Țurcan Diana și Berlinschi Constantin, care sunt colegii de serviciu a inculpatului, și care din conținutul probatoriului administrat nu au fost prezenți la discuția dintre inculpatul Grițcan Vladislav și martorii Dogari Semion și Corcan Valeriu;

- instanța de apel a ignorat declarațiile martorilor Corcan Valeriu și Dogari Semion, date atât în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond, cât și audiați în instanța de apel.

Din conținutul declarațiilor lui Corcan Valeriu, deducem că odată ce ultimul împreună cu Dogari Semion au fost conduși la IP Căușeni, au fost chestionați de către Grițcan Vladislav, comunicându-le să relateze asupra circumstanțelor cauzei. Tot atunci de către Grițcan Vladislav le-a fost comunicat să nu comunice nimic despre Sîrghi Nicolae (cu toate că acesta deasemenea l-a maltratat pe Cebotari Serghei), sau să comunice precum că ultimul nu a participat la altercația în cadrul căreia a fost maltratat Serghei Cebotari. Totodată, inculpatul le-a comunicat lui Corcan Valeriu și Dogari Semion, că în caz că vor comunica că Sîrghi Nicolae nu a participat la altercația în cauză va fi totul bine. Atât la urmărirea penală, în instanța de fond, cât și în apel, Corcan Valeriu a declarat precum că a comunicat ofițerului de urmărire penală Diana Țurcan,

că Nicolae Sîrghi nu a participat la altercația în cauză, care a avut loc la 28.08.2017 în cadrul căreia a fost maltratat Serghei Cebotari, pe motiv că de la Grițcan Vladislav a înțeles că dacă nu va comunica despre Nicolae Sîrghi va fi eliberat, fapt ce nu a avut loc.

Declarații similare cu ale lui Corcan Valeriu a dat și Dogari Semion. Ultimul a confirmat aceste declarații și în instanța de apel, și anume a relatat „că la maltratare au participat numai 2 persoane și nu 4, deoarece nu a dorit să-i spună pe toți. Dacă nu-i spuneau pe ceilalți 2, i-au spus că o să se ducă acasă. Acest lucru i-a fost spus în birou la Grițcan, era prezent și inculpatul. Ulterior, a spus că la maltratare au participat 4 persoane deoarece credea că o să se rezolve mai repede cauza”.

Declarațiile martorilor Corcan Valeriu și Dogari Semion se confirmă și prin conținutul procesului-verbal de confruntare din 21.09.2019 efectuat între martorul Valeriu Corcan și bănuitul Anatolie Glodea, precum și prin procesul-verbal de confruntare din 21.09.2019 efectuat între martorul Valeriu Corcan și bănuitul Grițcan Vladislav, din care deducem că anume Grițcan Vladislav este polițistul care le-a spus lui Valeriu Corcan și Semion Dogari să comunice că la maltratarea lui Serghei Cebotari, Nicolae Sîrghi nu a participat.

Declarațiile martorilor Corcan Valeriu și Dogari Semion se confirmă și prin conținutul procesului-verbal de confruntare efectuat între Dogari Semion și Sîrghi Nicolae, precum și prin conținutul procesului verbal de confruntare efectuat între Corcan Valeriu și Sîrghi Nicolae, în cadrul cauzei penale nr. xxxx;

- instanța de apel și-a motivat soluția de achitare a inculpatului Grițcan Vladislav prin faptul că *la dosar lipsește și plângerea așa numitei părți vătămate, căreia în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 25000 lei, iar prejudiciul dat nu poate fi imputat inculpatului, dar a fost solicitat de către partea vătămată Cebotari Serghei, și care a fost deja încasat în urma examinării cauzei penale prin Sentința Judecătorei Căușeni din 22.05.2018 de la Nicolae Sîrghi recunoscut vinovat pe faptul maltratării lui Cebotari Serghei.*

Decizia instanței de apel, la acest aspect este una contradictorie și incertă. Cu toate că instanța de apel, în motivarea soluției a invocat că lui Cebotari Serghei i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 25000 lei, prejudiciu care a fost încasat de la Sîrghi Nicolae prin sentința Judecătorei Căușeni din 22.05.2018, însă suma dată nu poate fi imputată lui Grițcan Vladislav.

Or, infracțiunea prevăzută de art. 327 Cod penal este una materială. Astfel, prin acțiunile lui Grițcan Vladislav de a influența martorii Corcan Valeriu și Dogari Semion, și anume prin faptul de a comunica organului de urmărire penală precum că Sîrghi Nicolae nu a participat la maltratarea lui Cebotari Serghei (acțiuni care depășesc vădit atribuțiile de serviciu ale inculpatului), urmăreau direct cauzarea de daune intereselor publice (liberarea de răspundere penală a lui Sîrghi Nicolae), cât și privarea de dreptul părții vătămate Cebotari Serghei pe cauza penală nr. xxxx, de a solicita repararea prejudiciului care i-a fost cauzat prin infracțiune de către Sîrghi Nicolae. În concluzie acțiunea lui Grițcan Vladislav, care profitând de funcția deținută de a influența martorii pe respectiva cauză penală, acțiuni ce depășesc vădit atribuțiile de serviciu ale ultimului se află în legătură cauzală cu urmările prejudiciabile și anume cu suma de 25000 lei, pe care Cebotari Serghei a pretins-o de la Sîrghi Nicolae. Din care motive, în aceste

circumstanțe fapta inculpatului Grițcan Vladislav întrunește latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal.

6. La recursul ordinar declarat de către procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod procedură penală, avocatul Oboroceanu Ion în numele inculpatului a depus referință care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului declarat, se reține că procurorul invocă incidența cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel* și nu a stabilit temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat, ca nefondat, prin aceasta fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul de garanții subsecvente procesului echitabil.

Totodată, din conținutul recursului ordinar declarat se atestă că, procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, și din motiv că contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță, or concluziile instanței de apel nu se racordă la ansamblul probatoriu administrat în cauză.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Ca supoziție a celor supra enunțate se reține că chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit rechizitoriului inculpatul a fost învinuit de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal. Prima instanță a adoptat o soluție de achitare în privința lui Grițcan Vladislav, învinuit de comiterea infracțiunii menționate, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, soluție menținută de către instanța de apel.

Analizând hotărârea adoptată de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată că, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel a menționat că „*Instanța de apel susține poziția instanței de fond și constată că, în cadrul examinării cauzei penale, de către procuror nu a fost dovedită existența urmărilor prejudiciabile și anume - daunelor în proporții considerabile cauzate părții vătămate Serghei Cebotari, aceasta fiind una din condițiile existenței laturii obiective în cauză, la momentul săvârșirii acțiunilor imputate.*

La dosar lipsește și plângerea așa numitei părți vătămate căreia în urma acțiunilor infracționale aduse inculpatului i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 25 000 lei, prejudiciu ce nu poate fi imputat inculpatului dar care a fost solicitat de către partea vătămată Cebotari Serghei care a și fost încasat în urma examinării cauzei penale prin sentința Judecătoriei Căușeni din 22.05.2018 de la persoanele recunoscute vinovate pe faptul maltratării ultimului”, fapt ce denotă o poziție contradictorie și incertă a instanței de apel.

Or, cu toate că, în motivarea soluției adoptate instanța de apel invocă că, lui Cebotari Serghei i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 25 000 lei, prejudiciu care a fost încasat de la Sîrghi Nicolae prin sentința Judecătoriei Căușeni din 22.05.2018, suma dată nu poate fi imputată lui Grițcan Vladislav.

De asemenea, concluziile instanței de apel sunt contrare și declarațiilor martorilor Corcan Valeriu și Dogari Semion, date atât în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond, cât și audiați în instanța de apel, potrivit cărora rezultă că ultimii fiind conduși la IP Căușeni, au fost chestionați de către Grițcan Vladislav, care le-a comunicat să nu declare nimic despre Sîrghi Nicolae, sau să comunice precum că ultimul nu a participat la altercația în cadrul căreia a fost maltratată Cebotari Serghei, cu condiția că vor fi eliberați.

Mai mult ca atât, fără a fi combătute în urma analizei în raport cu alte probe, instanța de apel, nejustificat, a apreciat critic declarațiile martorilor menționați pe motiv că, ultimii nu au fost nici recunoscuți și nici audiați în calitate de părți vătămate (f.d. 12, vol. II). Or, la caz, nu sunt temeiuri ca, Corcan Valeriu și Dogari Semion, să fie recunoscuți în calitate de părți vătămate.

Totodată, se constată că instanța de apel a argumentat la general faptul că probele acuzării nu confirmă vinovăția inculpatului, fără ca să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, or, instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Grițcan Vladislav și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

Un alt aspect important de menționat este că, deși, instanța de apel a menținut sentința de achitare a inculpatului pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii imputate, în motivarea soluției adoptate, invocă „Colegiul conchide că la materialele cauzei lipsesc careva probe din care ar rezulta că acțiunile/inacțiunile lui Grițcan Vladislav ar fi fost comise în afara cadrului legal, ori ar fi admis careva derogări de la statutul funcției pe care o ocupa acesta, nu a întocmit nici un act procedural și nu s-a confirmat intenția acestuia de a influența” (f.d. 90-91, vol. II), fapt ce semnalează temeiul de achitare în cazul când „nu s-a constatat existența faptei infracțiunii” (art. 390 alin. alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală).

În continuare, Colegiul constată că, pronunțându-se asupra motivelor invocate în apel, instanța de apel face doar o copiere a sentinței instanței de fond, fără a analiza punctual criticile apelantului și fără a da o nouă apreciere probelor administrate în cauza penală, or, având dreptul să reformeze sentința atacată, apriori a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond care a statuat asupra nevinovăției inculpatului, limitându-se doar la o motivare generală și pe alocuri repetată, fiind una confuză și fără

o argumentare concretă. Potrivit art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Mai mult ca atât, instanța de apel, ignorând un cumul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile inculpatului, care și au fost puse la baza hotărârii de achitare, astfel expunându-se doar asupra cărorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat de procuror, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu remiterea cauzei în privința acestuia, în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, conform rechizitoriului și circumstanțelor stabilite în ședința de judecată, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Grițan*

Vladislav Xxxxx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Decizia motivată semnată la *28 februarie 2023* și pronunțată integral la *07 martie 2023*.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Boico Victor

Cobzac Elena